

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (ทบวงมหาวิทยาลัย 2535 : 71) เป็นมหาวิทยาลัยที่ยกฐานะมาจาก วิทยาลัยอุบลราชธานี สังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามมติคณะรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2533 ในรัฐบาลของ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ด้วยความมุ่งหมายให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการจัดการศึกษาเน้นหนักทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองต่อความต้องการพัฒนากำลังคนของประเทศ ซึ่งกำลังมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศกึ่งอุตสาหกรรม และเพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งให้มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงการประกอบวิชาชีพของตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2531 ภายใต้ชื่อ "วิทยาลัยอุบลราชธานี" โดยเปิดทำการสอน ในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ มีนักศึกษารุ่นแรกจำนวน 67 คน ซึ่งฝากเรียนไว้ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ต่อมาในปีการศึกษา 2533 วิทยาลัยอุบลราชธานี ได้ยกฐานะมาเป็นมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2533 ได้ย้ายสถานที่จัดการศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น มาประจำ ณ สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย บริเวณกิโลเมตรที่ 10-11 ถนนวาริน-เดชอุดม ตำบลเมืองศรีโค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี บนเนื้อที่ประมาณ 5,228 ไร่ และเริ่มจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ของคณะเกษตรศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งได้ถือเอาวันที่ 30 กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัย แล้วในปี พ.ศ. 2534 คณาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มาประจำ ณ สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยโดยสมบูรณ์ โดยสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้แต่งตั้งให้ รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิตต์ ยอดเศรณี ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเป็นคนแรก ในส่วนของการก่อสร้าง เริ่มต้นด้วยงบประมาณเพียง 16 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2531 อาคารหลังแรกที่ก่อสร้างคือ อาคารเอนกประสงค์

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ขยายตัวทางวิชาการเพิ่มขึ้นมาก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความต้องการของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการและมุ่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในแต่ละแขนงวิชาชีพในระดับสูงเพื่อพัฒนาประเทศและสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องขจัดเกลาให้บุคคลเป็นคนโดยสมบูรณ์อีกด้วย เพื่อให้มีความรู้กว้าง มีคุณธรรมและมีความสามารถที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างดี ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นกำลังคน (Manpower) ส่วนนี้เป็นการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการและตอบสนองความต้องการของสังคม
2. เพื่อให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ (Manhood) จากประวัติการอุดมศึกษาและปรัชญาเมธีหลายท่านระบุว่า บัณฑิตในทุกสาขาวิชาชีพจะต้องมีความเป็นคนที่สมบูรณ์

สถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ บทบาทของการศึกษาจำเป็นต้องสอดแทรกให้สามารถเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะและทัศนคติ ช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเองสามารถรู้จักและเข้าใจความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความรู้ในการแก้ปัญหา เสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น กล่าวคือ การศึกษาต้องช่วยพัฒนาที่สมอง ร่างกายและจิตใจ และการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปจากระดับมัธยมศึกษามาก โดยเฉพาะผู้ที่เข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่ออย่างมาก จากช่วงวัยรุ่นตอนต้นมาสู่วัยรุ่นตอนปลายอายุประมาณ 18 – 19 ปี นักศึกษาจะต้องพบและเปลี่ยนเพื่อนใหม่ เปลี่ยนสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ที่เข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับตัวต่อสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่หลายประการ กล่าวคือ จากระบบการเรียนที่มีอาจารย์ประจำชั้นดูแลอย่างใกล้ชิด มาสู่โลกที่ค่อนข้างอิสระ มีการตัดสินใจด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ต้องเลือกโปรแกรมการเรียนเอง เลือกวิชาเรียนด้วยตนเอง พบกลุ่มเพื่อนใหม่ที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน ต้องพักอยู่ในห้องกับบุคคลอื่นซึ่งแตกต่างไปจากการพักอยู่กับคนในครอบครัว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว ระยะเวลาในการปรับตัวของนักศึกษาแตกต่างกันออกไป ถ้านักศึกษาคนใดปรับตัวไม่ได้ก็ทำให้ผลต่อการเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในที่สุดต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โอกาสที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะพบกับความยุ่งยากในการปรับตัวจึงสูงมาก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาเกิดความสับสน ไม่แน่ใจ ขาดความมั่นคงทางด้านจิตใจ

หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวได้ก็อาจนำไปสู่ปัญหาที่ร้ายแรงได้ จะเห็นได้ว่าการปรับตัวนั้นไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะตึงเครียดทางอารมณ์ หรือเกิดปัญหาสุขภาพจิตทำให้นักศึกษาใช้ชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุขเท่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา ซึ่งเป็นภาระของบิดามารดา ผู้ปกครองของนักศึกษาและทำให้รัฐต้องสูญเสียเวลาและงบประมาณสนับสนุนให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นจำนวนมากทุกปี นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษาที่ต้องการผลิตนักศึกษาให้จบหลักสูตรตามเวลาที่กำหนด มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

ผู้วิจัยในฐานะที่ทำงานในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ในเล่ม มคอ. 2 ข้อ 2. การดำเนินการของหลักสูตร ในข้อ 2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้าและ ข้อ 2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งในการดำเนินการร่างหรือปรับปรุงหลักสูตรฯ ทุกคณะ/วิทยาลัยฯ จะต้องระบุลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตร จึงมีความประสงค์ทำการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษา ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังจะได้รับรู้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ การจัดกิจกรรมและระบบสวัสดิการให้นักศึกษาให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการผลิตบัณฑิตที่มีสุขภาพจิตดี มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสามารถพัฒนาศักยภาพแห่งตนได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ของทุกคณะ/วิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามตัวแปรเพศ ภูมิภาค วิถีเข้าศึกษา คณะ/วิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัด ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถานะทางสังคมของครอบครัว

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อันจะเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือและจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการและ

สังคมให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษาและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษา ให้สามารถมีชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ อันจะทำให้ภารกิจของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดำเนินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางในการลดปัญหาการสูญเปล่าทางการศึกษาได้ทางหนึ่ง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการดำเนินงานในฝ่ายกิจการนักศึกษา รวมทั้งงานวิชาการของคณะ / วิทยาลัยฯ ที่เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่กำลังดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2552 ช่วยให้เข้าใจถึงความต้องการและสภาพปัญหาของนักศึกษาเมื่อเริ่มเข้าศึกษาในปีที่ 1 และจะได้หาทางช่วยเหลือพร้อมทั้งป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับนักศึกษาในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เฉพาะปัญหาการปรับตัวด้านต่าง ๆ 11 ด้านเท่านั้น
2. ประชากรในการวิจัยนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปี 1 ระดับปริญญาตรี ทุกคณะ / วิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3,298 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2554 จำนวน 659 คน ทั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ในกรณีประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 (บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 41) เพื่อให้ได้ตัวอย่างของประชากรกระจายอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของนักศึกษาแต่ละคณะ/วิทยาลัย ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มนักศึกษาจากทุกคณะ/วิทยาลัย โดยสัดส่วนอย่างเป็นระบบ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.1.1 เพศชาย

2.1.1.2 เพศหญิง

2.1.2 ภูมิภาคเดิมของนักศึกษา

2.1.2.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1.2.2 ภาคอื่น ๆ

2.1.3 วิธีเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.1.3.1 สอบคัดเลือก (Admission)

2.1.3.2 โควตา

2.1.4 คณะ/วิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัด

2.1.4.1 คณะเกษตรศาสตร์

2.1.4.2 คณะวิทยาศาสตร์

2.1.4.3 คณะวิศวกรรมศาสตร์

2.1.4.4 คณะเภสัชศาสตร์

2.1.4.5 คณะศิลปศาสตร์

2.1.4.6 คณะบริหารศาสตร์

2.1.4.7 คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ

2.1.4.8 คณะนิติศาสตร์

2.1.4.9 คณะรัฐศาสตร์

2.1.4.10 วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข

2.1.4.11 โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์

2.1.5 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.5.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

2.1.5.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99

2.1.5.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป

2.1.6 สถานะทางสังคมของครอบครัว

2.1.6.1 ระดับการศึกษาของบิดา มารดา

2.1.6.2 อาชีพของบิดา มารดา

2.1.6.3 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ปัญหา มีทั้งหมด 11 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านสุขภาพ

2.2.2 ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย

2.2.3 ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ

2.2.4 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

2.2.5 ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว

2.2.6 ด้านการปรับตัวทางเพศ

2.2.7 ด้านบ้านและครอบครัว

2.2.8 ด้านศีลธรรม จรรยา และศาสนา

2.2.9 ด้านการปรับตัวทางการเรียน

2.2.10 ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา

2.2.11 ด้านหลักสูตรและการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาในครั้ง นี้ และเป็นการกำหนดขอบข่ายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงให้ความหมายแก่คำศัพท์บางคำ ดังต่อไปนี้

1. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554

2. **ปัญหา** หมายถึง ปัญหาที่นักศึกษาประสบและรับรู้ในระดับจิตใต้สำนึก ได้จากการรายงานโดยตนเองของนักศึกษา จากแบบสำรวจปัญหาที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 11 ด้าน ได้แก่

2.1 **ด้านสุขภาพ** หมายถึง ปัญหาที่เกิดจากสุขภาพและการยอมรับพัฒนาการทางร่างกายของตน ได้แก่ สุขภาพไม่ดี ไม่แข็งแรงเท่าที่ควร ปวดศีรษะบ่อย ๆ มีโรคประจำตัว ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาที่เป็นอยู่ มีความพิการทางร่างกายทำให้หงุดหงิดรำคาญใจ

2.2 **ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย** หมายถึง ปัญหาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ ได้แก่ อยากรมีเงินไว้ใช้ส่วนตัวมากกว่านี้ ครอบครัวมีความกังวลเกี่ยวกับการเงิน ทำงานพิเศษเพื่อหาเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกบางอย่างที่ต้องการ ไม่มีห้องส่วนตัวที่บ้าน ไม่พอใจบ้านของตนเองในปัจจุบัน

2.3 ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ หมายถึง ปัญหาในการพักผ่อน ได้แก่ มีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจน้อยมาก ไม่ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ขาดทักษะทางกีฬาและเกมต่าง ๆ มีโอกาสสังสรรค์หรือร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อยมาก

2.4 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง ปัญหาทางการปรับตัวทางสังคม และความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ รู้สึกกระดากอายง่ายมาก ไม่มีเพื่อนสนิทที่มหาวิทยาลัย มักมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับผู้อื่น ไม่มีใครที่จะรับทุกข์ด้วยได้ ขาดความสามารถในการตัดสินใจ

2.5 ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว หมายถึง ปัญหาความวิตกกังวลใจ ได้แก่ กังวลใจแม้แต่ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในสิ่งต่าง ๆ ที่ทำ ตัดสินใจด้วยตัวเองไม่ค่อยได้ มีปัญหาส่วนตัวมาก คิดอยากฆ่าตัวตาย

2.6 ด้านการปรับตัวทางเพศ หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ได้แก่ กลัวจะสูญเสียคนรักในปัจจุบันไป กลัวที่จะหาคู่ที่เหมาะสมไม่ได้ กังวลใจในเรื่องเพศสัมพันธ์ กังวลใจว่าจะได้แต่งงานหรือไม่ ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งงาน

2.7 ด้านบ้านและครอบครัว หมายถึง ปัญหาของครอบครัว ได้แก่ ถูกบิดามารดาตำหนิบ่อย ๆ มีปัญหาเนื่องจากบิดามารดาหย่าร้างกัน มีความหวงเหวเนื่องจากบิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม มีความรู้สึกที่บ้านไม่อบอุ่น ไม่มีความสุขกับชีวิตในบ้าน ต้องการความรัก ความเข้าใจจากบิดามารดามากกว่าที่เป็นอยู่

2.8 ด้านศีลธรรม จรรยา และศาสนา หมายถึง ปัญหาทางศาสนา ได้แก่ หมดศรัทธาในศาสนาที่เคยยึดถือ นับถือศาสนาที่แตกต่างจากครอบครัว สับสนในปัญหาด้านศีลธรรม จริยธรรมบางประการ มีความรู้สึกสำนึกผิดบ่อย ๆ ยอมแพ้ต่อสิ่งที่ล่อตาล่อใจได้ง่าย ควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้

2.9 ด้านการปรับตัวทางการเรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจนิสัยและทัศนคติทางการเรียน ได้แก่ ไม่ทราบวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีจิตใจไม่นิ่งเสียสมาธิบ่อย ๆ ไม่เคยวางแผนการเรียนหรือการทำงานใดล่วงหน้าหรือวางแผนได้ไม่ดี มีความรู้พื้นฐานจากชั้นมัธยมไม่ดีพอเรียนไม่เก่งได้คะแนนต่ำ ไม่ได้ใช้เวลาดูหนังสือหรือค้นคว้าเพียงพอ มีความยุ่งยากใจเมื่อจะต้องรายงานหน้าชั้น

2.10 ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา หมายถึง ปัญหาการศึกษาและอาชีพ ได้แก่ ต้องการออกไปประกอบอาชีพแต่ยังไม่สามารถทำได้ ไม่แน่ใจว่าเลือกกลุ่มสาขาวิชาได้เหมาะสมหรือไม่ เป้าหมายในการเรียนในมหาวิทยาลัยของข้าพเจ้ายังไม่ชัดเจน สงสัยว่ามหาวิทยาลัยจะฝึกฝน

ให้ข้าพเจ้าออกไปทำงานได้ดีเพียงใด ไม่แน่ใจว่าถ้าเรียนต่อไปจะคุ้มค่าหรือไม่ มีปัญหาในการหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชา

2.11 ด้านหลักสูตรและการสอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวต่อบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์สอน บรรยากาศในห้องเรียนน่าเบื่อ ทั้งอาจารย์และเพื่อน มหาวิทยาลัยไม่สนใจความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีกฎข้อบังคับมากเกินไป มหาวิทยาลัยขาดสถานที่และอุปกรณ์เพื่อการพักผ่อนนันทนาการ

3. เพศ หมายถึง เพศของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554

3.1 เพศชาย หมายถึง นักศึกษาชายของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554

3.2 เพศหญิง หมายถึง นักศึกษาหญิงของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554

4. ภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา หมายถึง พื้นที่หรือจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี แบ่งเป็น

4.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2 ภาคอื่น ๆ ได้แก่ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคเหนือ

5. วิธีเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หมายถึง วิธีการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มี 2 วิธี คือ

5.1 วิธีรับผ่านส่วนกลาง (Admission) เป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาจะดำเนินการคัดเลือกจากองค์ประกอบที่สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.) กำหนด โดยกำหนดสัดส่วนประมาณร้อยละ 40

5.2 วิธีรับตรง เป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาจะดำเนินการคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัยกำหนด โดยกำหนดสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 60 โดยแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่ วิธีรับตรงตามพื้นที่และวิธีรับตรงตามโควตา

6. คณะ/วิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัด หมายถึง คณะ/วิทยาลัยที่นักศึกษาเรียนในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีดังต่อไปนี้

6.1 คณะเกษตรศาสตร์

6.2 คณะวิทยาศาสตร์

6.3 คณะวิศวกรรมศาสตร์

- 6.4 คณะเภสัชศาสตร์
- 6.5 คณะศิลปศาสตร์
- 6.6 คณะบริหารศาสตร์
- 6.7 คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ
- 6.8 คณะนิติศาสตร์
- 6.9 คณะรัฐศาสตร์
- 6.10 วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข
- 6.11 โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์

7. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง คะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average) ซึ่งคำนวณได้โดยเอาผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างค่าคะแนนที่ได้กับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาและหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของทุกรายวิชาที่เรียนมาทั้งหมด ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. สถานะทางสังคมของครอบครัว หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของบิดา-มารดา ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปีของนักศึกษา